

Foto fra IPCAP <https://www.icpac.net/news/drought-in-the-horn-of-africa-igad-executive-secretary-appeals-for-urgent-humanitarian-response/>

Sommeren 2023 - Et kald på handling

Denne sommer har for alvor demonstreret, hvilke konsekvenser klimaforandringerne bringer.

Det er et kaos uden lige, og vi er nødt til at tage det seriøst.

En stor og gennemgribende omstilling af hele vores måde at leve på er nødvendig.

Af Laurids Svenningsen, medlem af klimagruppen i Det Fælles Bedste

Klimakrisen er ikke noget, der rammer os engang i fremtiden. Den er her nu. Det har vi denne sommer set tydelige beviser på. I juli måned slog vi [fire dage i træk](#) rekorden for den varmeste dag nogensinde målt på planeten. Det var med til at gøre juli til den varmeste måned nogensinde målt. Det er 120.000 år siden, at der sidst har været så høje temperaturer på kloden.

Generelt er det svært at koble en enkelt hændelse til klimaforandringer, men vores data og modeller er nu så gode, at videnskaben siger klart om mange af de katastrofer, vi har set og stadig ser: De skyldes menneskeskabte klimaforandringer. En af grundene til, at vejret bliver mere ekstremt er, at [Jetstrømmen](#) bremser op, når atmosfæren bliver varmere. Det betyder, at de vejrsystemer, som rammer os, bliver hængende i længere tid og bliver voldsommere. Eksempelvis faldt der i Danmark i maj og juni, stort set ikke noget regn. Juli og august var til gengæld fyldt med regn og desuden stormvejr.

En ting der er vigtigt at forstå ved klimaforandringerne, er at de konsekvenser, som de medfører tager til [eksponentielt](#). I øjeblikket regner man med, at katastrofernes tryk på kloden fordobles hvert 20-25'ende år. For at forklare det i Corona-termer, er det den røde og stejle kurve vi følger, og det er den der virkelig koster menneskeliv. Det vi oplever herhjemme, er allerede skræmmende nok, men sammenlignet med resten af verden er det ingenting. Ude i verden rammer klimakatastroferne hårdt, og det er typisk de mennesker, der

har gjort mindst for at skabe klimaforandringerne, som rammes hårdest. Her kommer nogle eksempler på, hvad klimaforandringerne forårsager af ødelæggelse. De er alle fra denne sommer.

Hedebølger

Hedebølger er den umiddelbare konsekvens af global opvarmning. Når gennemsnitstemperaturen på planeten stiger, betyder det mere ekstreme temperaturer, og at hedebølger vil forekomme oftere. Især storbyer rammes hårdt og kan i sidste ende blive ubeboelige på grund af den høje varme.

I Grækenland måtte de en dag i juli måned lukke Akropolis for at beskytte turisterne fra hedebølgens [45 graders varme](#). I storbyen New Delhi med over 25 millioner indbyggere, nåede temperaturen op over [46 grader](#). I Italien har de i denne sommer haft det højeste antal indlæggelser siden covid-19, og det på grund af hedebølger. Alene sidste år døde der i Italien 18.000 mennesker som følge af hedebølger. De høje temperaturer rammer især de ældre, syge og svage mennesker hårdt. At især storbyer rammes, skyldes beton og asfalts evne til at optage varme. Der mangler i høj grad træer og grønne områder i verdens storbyer til at holde temperaturen på et tåleligt niveau.

Tørke

En af de hårdeste konsekvenser er tørke. Vand er en nødvendighed for alt liv, og tørke rammer derfor flerfoldigt. Uden vand dør vores afgrøder, så vi ikke kan få noget at spise, og vi kan heller ikke overleve uden vand. Det er ikke for sjov, når EU's klimachef siger: *"Vores børn og børnebørn vil udkæmpe krige om vand og mad"*.

Med en nu 2-årig tørke har over 1,75 millioner mennesker i Uruguay været [uden rent drikkevand](#) i løbet af maj og juni måned. Vandet i hanerne var decideret sundhedsskadeligt. På Afrikas horn hænger en nu [tre år lang tørke](#). Afgrøder visner, vandet forsvinder og husdyrene dør. Titusindvis af mennesker er døde, og over 20 millioner mennesker sulter. I Irak er Eufrat-Tigris-flodsystemerne [ved at tørre ud](#). Mange tusinde af mennesker lever omkring floderne, og er afhængige af dem til fiskeri og afgrøder. Endnu flere er afhængige af dem til drikkevand. Tørke vil, når den vedbliver og tiltager, gradvist tvinge stadig større grupper af klodens beboere til at flygte til andre egne af kloden. De nyeste forudsigelser estimerer, at der i [2050](#) vil være op imod 1,2 milliarder flygtninge på grund af klimaforandringerne, og mange af disse vil bevæge sig imod Europa.

Naturbrande

Naturbrande er en naturlig konsekvens af lange perioder med tørke og høj varme, og så er de altødelæggende, der hvor de rammer.

Udbredelsen af skovbrande i Canada har i år været [dobbelt så stor](#) som den hidtidige rekord. Der har samlet set været brand i et areal på omkring 13 millioner hektar. Det svarer til cirka 3 gange Danmarks areal. Det betød blandt andet, at [New York blev indhyllet i røg](#) i en periode, hvor beboere måtte blive inden døre på grund af luftforurening. Den samme røg kunne spores helt til Spanien, for røgen kan brede sig over enorme afstande.

På den Græske ø Rhodos måtte 19.000 turister evakueres på grund af naturbrande. Søndag den 23. juli, som var den varmeste dag i Grækenland denne sommer, brød 64 nye brande ud. I [Algeriet, Tunesien og Marokko](#) har de også været plaget af store naturbrande. I Algeriet måtte 8.000 brandmænd kæmpe for at slukke en enkelt brand.

Oversvømmelser

Klimaforandringerne forårsager både for lidt vand og for meget vand. Oversvømmelser er en af de mest ødelæggende naturkatastrofer. Huse, marker og infrastruktur kan ødelægges i løbet af en enkelt dag. Det forårsager enorme ødelæggelser og efterlader et kæmpe arbejde med at genopbygge bagefter.

Mens vi herhjemme mistede badehuse i Løkken i begyndelsen af august, oplevede de i [Norge og Sverige](#) nogle af de værste oversvømmelser, de nogensinde har haft. Over 4.000 mennesker blev evakueret fra deres hjem, og en norsk dæmning måtte sprænges i stykker, da sluserne ikke kunne åbnes. I maj måned så vi i det [nordlige Italien](#) voldsomme oversvømmelser, og titusinder af mennesker måtte evakueres. Mudderskred ødelagde store områder, marker blev ødelagt og gader og huse fyldt med meter tykke lag mudder. I [Kina](#) kollapsede omkring 60.000 hjem og 150.000 blev beskadiget på grund af oversvømmelse i Beijing i forbindelse med en tyfon.

Vi må handle

Denne liste er på ingen måde udtømmende, og er blot et udtryk for, hvad man kan finde frem til med en hurtig google-søgning, hvis man ellers tør. Der er lignende historier fra hvert eneste land i verden. Det værste af det hele er, at det her kun er begyndelsen. Hvert år kommer vi til at se flere dødsfald og større ødelæggelser som konsekvens af klimaforandringerne. Vores klodes systemer er ude af balance, og vi bliver ved med at skubbe. Vi har passeret 1,1 graders temperaturstigning. Hvis vi rammer 1,5 grader, begynder klodens systemer at kollapse, og så kan vi omstille, alt det vi vil, uden at det vil være nok. Civilisation som vi kender det, kan ikke eksistere, hvis ikke vi gør noget nu.

De fleste af os kan godt mærke, at der er noget galt. Vi bliver bekymrede, men vi når ikke længere, for vi har også en hverdag, der skal passes. Det er ikke til at holde ud at tænke på, hvor galt det går, og hvor galt det kan blive, så vi lukker øjnene og forsøger at fortælle os selv, at det hele nok skal gå. Magtesløsheden og håbløsheden overtager os og det skal vi have et opgør med.

I Det Fælles Bedste vil vi starte en borgerbevægelse, som skal ændre verden. Det lyder både storladent og naivt at sige det sådan, men sandheden er, at det ville være urealistisk at sigte lavere. Vi begynder i Aarhus med projektet, *Borgerdrevet Omstilling - Aarhus ser grønt*. Vi vil mobilisere århusianerne og sammen finde ud af, hvordan vi kan skabe et grønt Aarhus, som holder sit forbrug inden for planetens grænser. Vi må genopdage den styrke, vi har som borgere og bruge den til at skabe den nødvendige forandring. Alle kan bidrage til omstillingen. Den omstilling vi skal lave, gælder alle facetter af livet som menneske her på kloden og kan kun lade sig gøre, når vi bliver mange nok. Vi har gennem årtier svigtet fremtidens generationer, men nu stopper det.

[Vær med](#) og hjælp os med at skabe handling og håb for fremtiden.

<https://detfaellesbedste.dk/>

Film fra Beijings oversvømmelse <https://www.youtube.com/watch?v=3TynomHIH8U>